

Малишко В.С.
к. е. н., доцент
Шинкаренко В.М.
к. фіз.-мат. н., доцент

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ БАКАЛАВРІВ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Процес інтеграції українського суспільства в європейську спільноту зумовив перехід вищої освіти на нові орієнтири у підготовці фахівців. Побудова незалежної держави, в господарстві якої домінують високорозвинуті технології, передбачає якісні зміни у підготовці фахівців з метою відповідності їх кваліфікації європейським стандартам. Підґрунтям для такого оновлення є прийнятий у 2014 році «Закон про вищу освіту» [1], статті якого передбачають корінну перебудову системи підготовки фахівців.

Найважливішою ланкою процесу підготовки фахівців є державна атестація. Саме державна екзаменаційна комісія вирішує питання про надання випускнику ВНЗ відповідної кваліфікації. У статті 6.1 «Закону про вищу освіту» дано наступне визначення атестації: «Атестація - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти». Далі наголошується, що атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації можуть вільно здійснювати аудіофіксацію або відеофіксацію процесу атестації.

Порядок проведення державної атестації регламентується статтею 6.2, де наголошується «атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою вищого навчального закладу».

Саме відкритість та гласність проведення державної атестації зумовили зміни у проведенні державної атестації в Одеському національному економічному

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

університеті. У наступному році буде здійснено перехід від проведення атестації у вигляді чотирьох державних іспитів з різних дисциплін до системи, що передбачає один комплексний фаховий іспит та захист дипломної роботи.

Переваги проведення державної атестації у вигляді фахового іспиту та дипломної роботи бачимо у наступному: фаховий іспит дозволить оцінити випускнику рівень його підготовки і прийняти рішення про навчання в магістратурі; дипломна робота є справжнім науковим самостійним дослідженням бакалавра під керівництвом досвідченого фахівця; дипломна робота виконується поза аудиторією, що важливо для працюючих студентів; захист дипломної роботи є відкритим та публічним, що показує обізнаність студента у вибраній тематиці; дипломна робота містить розв'язання конкретних економічних завдань на прикладі справжніх підприємств на яких працюють студенти заочної та вечірньої форм навчання або будуть працювати у майбутньому студенти стаціонару.

У роботі » [1] дано наступне визначення дипломної роботи бакалавра та магістерської дипломної роботи.

Дипломна робота бакалавра – це індивідуальне завдання науково-дослідного, творчого чи проектно-конструкторського характеру, яке студент виконує на завершальному етапі фахової підготовки і яке є однією з форм виявлення теоретичних і практичних знань, вміння застосовувати їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, соціальних та виробничих завдань.

Магістерська робота – індивідуальне завдання науково-дослідного, проектно-конструкторського характеру, яке виконує магістрант на завершальному етапі фахової підготовки і яке є однією з форм виявлення теоретичних і практичних знань, вміння застосовувати їх при розв'язанні конкретних наукових, технічних, економічних, соціальних і виробничих завдань та містить елементи наукової новизни в даній галузі знань або напрямку практичної діяльності.

Зрозуміло, що означення відрізняються одне від іншого тільки ступенем наукової та дослідницької роботи. В цьому міститься перший підводний камінець,

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

на який слід звернути увагу професорсько-викладацького складу університету. Потрібно провести засідання випускових кафедр і вирішити питання щодо методики написання дипломної роботи бакалавра та магістерської роботи. З'ясувати тематику робіт, базу дослідження, плани та терміни написання окремих глав, виступи з доповіддю на кафедральних семінарах та наукових конференціях, публікації результатів дипломних робіт в наукових журналах. Головним дидактичним принципом виконання науково-дослідної роботи студента протягом навчання у ВНЗ повинен стати принцип наступності, а саме курсова з фахової дисципліни повинна стати складовою дипломної роботи бакалавра, а бакалаврська робота – важливою ланкою диплому магістра.

Підсумком кафедральної роботи з організації фахового іспиту та виконанню двох дипломних робіт є випуск методичного забезпечення цих видів державної атестації. На перше вересня 2015 року студенти четвертого курсу повинні отримати екзаменаційні питання, приклади задач та тести державного фахового іспиту; поетапний план дій, спрямований на виконання дипломної роботи бакалавра. Тестові завдання також повинні бути розміщені у лабораторії дистанційного навчання у вигляді тренажерів.

Проведення державної атестації бакалаврів в Одеському національному економічному університеті у вигляді фахового іспиту та дипломної роботи має низку переваг. Проте перехід на таку форму організації державної атестації бакалаврів потребує від професорсько-викладацького складу університету проведення низки заходів, що направлені на створення якісного дидактичного та методичного забезпечення зазначених видів державної атестації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про вищу освіту» | від 01.07.2014 № 1556-VII (Текст для друку) // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1406640904988178>

2. Вища освіта України і Болонський процес. Навчальний посібник / За редакцією В.Г. Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.